

Pratik Hocalık

Nureddin Yıldız Hocaefendi'nin 11.11.2012 tarihli (186.) Hayat Rehberi dersidir.

Bismillahirrahmanirrahim.

Elhamdü'lîlâhi Rabbi'l âlemin ve sallallahu ve selleme âlâ seyyidina Muhammedin ve ala âlihi ve sahbîhi ecmaîn.

Değerli Kardeşler,

Dinimiz İslam, insan dinidir. Melek dini değildir. Cemadata inmiş bir din de değildir. İnsana inmiştir. İnsan olan bir peygamberin ağzından Allah bize bu dini ulaştırmıştır. Bunun en tabii sonuçlarından birisi de dinle ilgili hususları insanların insandan alıp yaşamalarının daha kolay, daha çabuk ve daha müessir olmasıdır. En teknolojik cihaz bile abdesti bir nine kadar öğretmez. İnsan, insan için gelmiş olan dini insandan öğrenir. Bu nedenle hoca, öğretmen, mürebbi insan olmalıdır.

Yaşadığımız çağ, pek çok teknolojik cihazın insanların hizmetine sunulduğu bir çağdır. Pek çok aile de bu cihazlara güvenerek çocuklarının iyi bir Müslüman olacağını zannetmektedirler. İşte, ilk namazı öğretmek için çocuklar için çizilmiş kitaplar, çocuklar için hazırlanmış filmler, bilgisayar araç gereçleri... Bunları kökten reddetmek gibi bir iddiayı öne sürmüyoruz. Ama hiçbir bilgisayar - kapasitesi, hacmi ne olursa olsun- çocuğu karşısına alıp ona banyoda, lavaboda abdest almayı öğreten bir anne gibi olamaz. Çünkü din, insana inmiş bir dindir. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem insan olarak bize din öğretmiştir.

Bu dini en pratik bir şekilde insandan almak zorundayız. Evet, yardımcı eğitim malzemeleri olarak bilgisayarı, televizyonu ve benzeri iletişim cihazlarını, resimli kitapları kullanabiliriz, kullanmalıyız da. Nasıl ki insan, sağlığı ile ilgili şeyleri doktordan alıyor; cihaz insanı tedavi edemiyor ama iyi bir yardımcı olarak önümüzde duruyorsa din de insandan koparılmış, insansız cihazlarla yeni nesillere aktarılamaz. Bu, pratik bir eğitim aracı değildir. Evet, yararlıdır. Belli oranda faydası vardır. Buna güvenenler, teknolojik sesler çıkaran bir evlat görürler karşılarında. Burada eski hocaların itham edildiği gibi işte televizyona karşı olmak, arabaya, uçağa karşı olmak, teknoloji düşmanı olmak gibi bir seviyede konuşmadığım anlaşılıyordur. Yani en basit örnekle üniversiteye hazırlanan bir genç ne kadar hesap makinesinden, bilgisayardan istifade ederek matematik öğreniyordur ne kadar bir matematik öğretmeninden ana formülleri öğrenip soru çözüyordur. Oradan da ölçülebilir bu. Mesele sadece ibadetlerimizle, akidemizle, dinimizle ilgili bir mesele değil. İnsan, insandan kapar. İnsan, insanı taklit eder. İnsanın dışındaki araç ve gereçler, yardımcı öğeler olarak görülmelidir. Bunu bu şekilde temel bir kural olarak vurgulamak istiyoruz.

Kardeşler,

“Dinimiz, insana inen ve insan olan bir peygamberin lisanından bize ulaşan bir din olduğu için insanın öğretme/egitime kapasitesi herhangi bir cihazla/sistemle ölçülemeyecek kadar üstündür.” dedik. Bunu şu manada kullanmak istiyoruz: Cami imamı, Kur’an öğreten muallim, öğretmen, filan yerde sireti nebiyi öğreten hocaefendi veya öğretmen ya da çocuğuna abdest ve akideyi öğretecek olan anne, baba, hacı dede... Bir insana Allah’a ait şeyleri öğretecek kimsenin adının öğretmen/hoca/müezzin olması gerekmiyor. Neden? Müslüman isek eğer ki elhamdülillah Müslüman’ız, hepimiz dinimizin hocasıyız demektir. Biri kıyamet günü kalkıp bizim mahallenin hocası ilgilenmemişti bizim çocuğumuzla diyebilir mi? Böyle bir şey Allah’ın önüne çıkarılabilir mi? Baba isen sen dininin hocasıydın. Anne isen dininin hocasıydın. Bir yerde çocuklarla ilgilenen bir iş yapıyorsan dininin hocasıydın. Çalıştığın iş yerindeki arkadaşlarından üstün bildiğin ne varsa o hususta dininin hocasıydın.

Allah onlardan razı olsun, ashabi kiramdan hangisi öğretmenlik sertifikası alarak insanlara din öğrettiler? Kaç sahabi Kur’an’ı ezber biliyordu? Kaç sahabi on bin hadis biliyordu? Kaç sahabi

Şeriat'ın bütün ahkâmını biliyordu? Kaç sahabi? Yüzde yüz İslam'ı bilen, “Şu helaldir, bu haramdır.” diyen yüz yirmi civarında sahabi vardı. Yüz yirmi civarında... Bu da gösteriyor ki ashabi kiramın âlim denecek insan sayısı irili ufaklı rakamlar değişebilir. Yüz yirmi sahabi olduğuna göre binde bir âlim/müftü denecek sahabi vardı, binde bir oranında. Ama “Allah'ın indirdiği Kur'an'ı indirdiği, Şeriat'ı yeryüzüne yayan sahabi kaç kişidir?” diye sorduğunda karşımıza yüz yirmi bin sahabi çıkıyor. Neden? Kim Peygamber aleyhisselamdan iki ayet öğrendiyse hemen gidip önce evine sonra da arkadaşlarına o ayetleri öğrettiler. Hatta ve hatta Ömer bin Hattab radiyallahu anh gibi ismi İslam'la neredeyse özleşecek kadar büyük bir isim ne diyor? “Komşumla –nöbetleşe- inen ayetleri öğreniyorduk.” diyor. “Bir gün ben işime gidiyordum, komşum Peygamber aleyhisselamın yanında bulunuyor ve o öğrendiği ayetleri akşam gelip bize anlatıyordu. Öbür gün o işine gidiyor, ben Peygamber aleyhisselamın yanına gidiyordum.” Ayetleri ve dini nöbetleşe öğrenip öğretiyorlarmış. Ömer bin Hattab bile çekirdekten gelme âlim değil. Taşıma suyla değirmenlerini çevirmişler.

Kim ne biliyorsa o onun hocası demektir. Pratik hocalık da budur. Bekleyeceksin de allame olacak da sen de o arada meleklerin bir şey yazmasını engelleyeceksin; hatalar çuvalında, hatalar denizinde yüzeceksin. Derya olacak da gelecek de seni yetiştirecek de sen de kurtulacaksın da ikiniz de cennete gireceksiniz. Bu pratik değil. Pratik değil bu.

Ne öğrendin? Abdest. Bitti! Abdest uzmanısın. Zaten ilahiyat fakültelerinde abdestle ilgili filan hadisin incelikleri diye master tezi yapıyor adam, üç sene uğraşiyor. Ondan sonra o abdestin gusülle ilgili incelikleri diye üç sene de onunla uğraşiyor. Yedi-sekiz sene de abdestle ilgili iki ahkâm üzerinden fıkıh doktoru olup geliyor karşına senin. İlahiyat fakültesinde de olsa olacağı buydu. Bunu ayıplayan kimse de yok. Neden? “Bir insan ancak hadislerle ilgili uzmanlaşabilir.” deniyor. Demek ki hepimiz dinimizin pratik hocalarıyız. Hocalara savsaklama hastalığı yani allame bir hoca gelecek de baştan aşağıya bizi refüze edecek de biz de yeniden şöyle bir İslam'ı öğreneceğiz diye bekleyen Mehdi aleyhisselama kadar beklemesi lazım. Öyle Mehdi gelecek de silip süpürecek her şeyi zaten. Onun dışında hiç kimse muhtemel şeyleri bekleyerek cahil kalmamalıdır. Çocuklarımızı cahil bırakmamalıyız. Yaz tatili olacak da camide kurs açılacak da sen çocuğa taharet öğreteceksin. Guslü öğreteceksin. O arada taharetsiz gezecek. Bir sene cünüp gezecek. Böyle bir şey olur mu? Din “Allahu Ekber” denildiğinde namaza durulan, tuvaletten çıkınca abdest alınıp temiz olunan bir dindir.

Din pratik dindir. Dini zorlaştıracak bir mecraya sürüklemem gerekiyor. Bu sürüklemeyi insan kendisi yapar. Allah'ın dininde böyle bir zorluk yoktur. Çok ciddi bir örnek veriyorum. Yani ashabi kiramın yaklaşık dört-beş bin tanesinin hayatlarına ait ayrıntılar var elimizde. Ashabi kiramı anlatan o ilk dönemlere ait kitaplar var. İşte, “Filan sahabi şurada doğdu, şöyle yaşadı, burada öldü.” diyor. Örnek veriyorum. Yani -yaklaşık olarak- yüz yirmi bin sahabi Peygamber aleyhisselamın veda hutbesini dinledi. Bunlardan beş yüz tanesi hafız değildi. Kur'an'ı ezber bilmedikleri gibi Peygamber aleyhisselam efendimizin yaklaşık elli bine varan hadislerinden herhangi bir şekilde kalkıp da beş bin tanesini üst üste bilen iki sahabi yoktu. Beş bin hadis bilen iki sahabi yoktu. Bir Ebu Hureyre var. Filan sahabi iki bin biliyor.

Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem hanımı, anamız Âişe radiyallahu anha üç bin hadis bilmiyordu. Eşi, Peygamber aleyhisselam efendimizin konuştuğu binlerce hadisten onun kulağına iki bin tane geçmiş. Biliyorduydu da kendisi ile beraber ahirete gitmiş o bilgiler. Ama din Âişe'den öğrenildi. Bütün dini Âişe öğretmedi, radiyallahu anha. Bildiği şeylerde dinin uzmanı oldu. Yatak odasıyla alakalı şeyleri Âişe'den iyi anlatan olmadı. Dolayısıyla ashabi kiram “Bu dini Âişe'den öğrendik.” diyorlar. Hâlbuki aynı Âişe'nin ahkâmı ile ilgili bilmediği şeyler de vardı.

Herkes dininin hocasıdır. Herkes dinine hizmet etmek zorundadır. Uzmanlaşmayı bekleyeceksin; bin dal var, bu bin daldan bir tanesinde uzman olabilirsin. Tıp da böyle, sanat dalları da böyle. Her şeyi herkesin bilmesi gerekmiyor ama herkes abdesti biliyor, herkes guslü biliyor. Allah'ın dinine iman edenlerden biri ölünce onun mü'min çocuklarına malının nasıl kalacağına dair Allah'ın kitabında ayetler olduğunu herkes bilir. Bu ayetlerin kime kaç verileceğine dair ayrıntılarını da o işte uzman olanlar bilir. O zaman anne-baba der ki: "Allah'ın kitabında malın nasıl bölüneceğine dair bir şeyler var. Bunu bilin." O, onun pratik hocasıdır; onu öğretir. Böylece o, bildiğini öğrettiği için muallim olmuş olur. Mus'ab bin Umeyr olmuş olur. Ondan sonra da bunu öğrenenler "Nedir bunun ayrıntısı?" derler, filan zata giderler, o ayrıntıyı ondan alırlar. Anne-baba elbette bir âlim, bir müftü gibi abdestin ayrıntılarını bilemez. Ama ne bilir? Kan abdesti bozuyor bilir. Uyumak abdesti bozuyor bilir ve bunu öğretir. Der ki: "Oğlum uyuyanın abdesti bozulur." Koltukta/ yatakta/otobüste uyuyunca gidersen, filan bilenden o ayrıntıyı bilirsin. O müftü de uçakta uyursan şöyle bozulur, koltukta uyursan böyle bozulur der. Çok da ayrıntıya gireceksen oturur doktora tezi hazırlarsın o konuda.

Hayat böyledir, din de böyle yaşıyor. Yani insanın zehirlenmesi diye bir şey var. Kömürün insanı zehirlediğini, doğal gazın banyoda insanı zehirlediğini herkes biliyor. Ama "Çam ağacı yanan bir soba da zehirler mi?" diye sorduğunda insanların yüzde doksan sekizi odun zehirlemez, kömür zehirler diye biliyor. Doktora sorulduğunda "Ağaç da yandığında belli oranda zehirleyici gaz çıkarır." diyor. İnsanlar kömürün zehirlediğini pratik olarak biliyor. Ama insanların çam ağacıyla gürgen ağacının yandığında zehirlediğini bilmesi gerekmiyor. Herkes her şeyi bilse delirir insanlar zaten. Donar da gene sobasını yakamaz korkudan ölürüm zehirden diye. Sağlıkla ilgili belli şeyleri de uzmanların bilmesi gerekiyor. Pratik hocalık budur.

Tekrar vurguluyorum, tekrar vurguluyorum: Bugün yeryüzünde İslam var elhamdulillah, milyara yakın insan Allah'a iman ediyor, "Müslüman'ım." diyor. Bugün yüz binlerce/milyonlarca minarenden ezanlar okunuyor. İslam'ın asırlar boyunca devleti oldu, İslam medeniyetler kurdu. Bütün bunlar, şu bin dört yüz otuz beş seneden beri İslam adına yeryüzünde açan çiçekler, okunan ezanlar, kurulmuş devletler, yaşatılmış medeniyetler bir insana yüklenecek olsa elbette Peygamber aleyhisselam efendimizin göz nuru el emeğidir ama pratikte bunlar Mus'ab bin Umeyr isimli kırk yaşına gelmemiş bir delikanlının ürünüdür kardeşler. Yesrib diye bir köye gitti. Orada İslam'a zemin hazırladı. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemi davet etti, "Gel, Yesrib İslam oldu Ya Resûlellah!" dedi. Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem ashabıyla oraya hicret ettiler. Medine'de İslam devleti kuruldu ve kıyamete kadar da inşallah İslam bir medeniyet olarak insanları Allah'a kavuşturan bir araç olarak var, olmaya da devam edecek. Mus'ab bin Umeyr bu işin banisi. Bu işi kuran, yaşatan ve ilk çekirdeği ortaya çıkaran ama Mus'ab bin Umeyr Uhud'da şehit olduğunda Kur'an'ın beşte ikisi inmemişti henüz. Beşte ikisi inmemişti. Hac dâhil İslam'ın emirlerinin çoğu ortada yoktu. Kadınlara ait tesettür bile yoktu. Mus'ab bin Umeyr bugün bir imam-hatip talebesinin, Kur'an kursundaki bir talebenin bildiğinden daha az Kur'an biliyordu, daha az İslam biliyordu. Ama bildiğinin hocası oldu. Onu pratiğe döktü. Sonuç İslam oldu.

Şeytanın üzerimizdeki uyguladığı tuzaklarından birisi, bizim İslam'ı üst uzmanlara havale etme hastalığımızdır. İşte, örnek veriyorum: Yaz olacak, hocaya gönderecek, hoca ona taharet öğretecek, elli-atmış tane çocuğun içerisinde tuvalete götürecektir, çamaşırını çıkarıp taharetini nasıl yapacağını öğretecek. Otuz senedir namaz kılan anne-baba da evde bekliyor. Bu pratik değil. Yokuşa sürmek bu. Caminin hocası tahareti nasıl öğretecek? Pratiğini nasıl yapacak? Yoksa o anne-baba taharetsiz mi namaz kılıyor? Namaz dinin zirvesi, namaz da abdestin üzerine oturuyor. Abdest taharetin üzerine oturuyor. Taharet yoksa ne abdest var ne namaz var. Namaz olmayınca din yok. Annenin pozisyonuna baktığında anne-baba din hâline gelecek ve dinin orijinalini yüzde yüz muhafaza edecek bir mekanizmayı aslında biliyor, öğretecek gücü de var. Öğretmesi en ahlaki, en

pratik olan da anne orada. Beş yaşında çocuğu tuvalete götürüp taharet uygulaması yapacak. Tıpkı götürüp banyoda yıkanmayı öğrettiği gibi... Bunu hocaya havale etmenin bir gereği yok. Böyle onlarca mesele çıkarabiliriz ortaya biz.

Dinimiz pratik bir dindir kardeşler. Bunu büyük fetva mekanizmalarına işte, uluslararası kuruluşlara havale etmemiz bizim ürettiğimiz bir sıkıntıdır. Din pratiktir. Bu pratikliğe canlı bir örnek veriyorum. Mekke’de kurban bayramı filan gün olmuş. İstanbul’da da filan gün olmuş. Gerçekten bu bir işkence, işkence. Neden işkence? Çünkü mü’minlerin Kâbe’yle beraber bir bayramı olmadıktan sonra bayramın ne tadı olacak bu dünyada? Kesilen kurbanın üzerinde “Acaba bu kurban bugün mü kesilecekti?” diye tereddüt ettikten sonra senin neren Müslüman kardeşim? Ama pratik böyle değil. Evvela bu, oradaki hilalin görülmesi veya görülmemesi meselesinden değil. Yani babası olmayan çocuklardan biri bakkal açmış, biri manav açmış, biri gangster olmuş olay bundan ibaret.

Halifen yok senin. Ümmeti Muhammed’sin; başın yok, dibin yok. Herkes baş olduğunu ilan etmiş. Halifen olsaydı senin velev ki sesi çıkmaz bir halifen de olsa o hangi gün bayram ettiyse o gün otomatik bayram olacaktı. Bu kadar pratik bu. Ama bu nimetten yoksun yaşıyorsun. Yoksun yaşayınca da Arap’ın bayramı başka, Hindu’nun başka bu bayram. Ee, Türk’ünki zaten başka olacak. Herhâlde Araplara uyacak hâlin yok senin o zaman!

Dinde bir karışıklık yok. Buna rağmen halifesiz de olsan, şu da olsan, bu da olsan endişe edecek bir durum yok. Neden? Bu Ümmet’in başını çekenler, din ve diyanet işlerinden mesul olup imza atanlar Allah’ın huzurunda “Biz memurduk, sabahleyin sekizde gitmiştik.” diye, yani “Sekiz-beş dairede durmuştuk.” diye kurtulacak hâlleri yok herhâlde. Senin vazifen sadece sekizden beşe kadar gitmek mi vazifeye? Hayır, sen ümmeti Muhammed’in kurbanıyla, haccıyla, orucuyla uğraşmayacaktın da nesiyle uğraşacaktın? Yok, bu memurluğuna rağmen yapman gereken bir işse yapmasaydın memurluk. Allah böyle diyor. “Hakikat budur.” de, çek istifanı, git. Olmamış şeyler değil bu. Bu ümmet böyle yapan âlimleri de gördü.

Bu sıkıntıya rağmen ortada yine pratik bir çözümümüz var bizim. Nedir o? Benim Şeriat’ım “Madem sen Mekke’ye uymadın, sen batılsın.” demiyor bana. “Sen çaresizsin, sen ne gün kurban kestiyisen seninkini öyle kabul eder Allah.” diyor. Öbür Müslüman’a da “Diğer türlü sen de burada çaresizsin.” diyor. Allah avamı mesul tutmuyor bu işten. Kimi mesul tutuyor? Avamın iplerini elinde tutan, imza yetkisi olanların sorumluluğu bu. Benim bütün dünyaya birer tane kurban dağıtıp “Bugün illa keseceksiniz kurbanınızı!” diyecek bir hâlim yok bir Müslüman olarak. Ben bir tane koç ya keserim ya kesemem.

Mü’minin bayram endişesine girmesi de huzurunun kaçması da gerekmez. Kalbinle Allah arasındaki samimiyete güvenirsin sen. Sen riya için, komşular nereye bağlısın veya değilsin bunu bilsin diye kurban kesmediğine göre hatalar affedilir Allah katında. Hıyanetler affedilmez. Bu bir hıyanet, provokasyon sonucu mudur? Senin çaresizliğinin sonucu mudur? Namazı en basit örnek olarak namazı alalım kardeşler. Kâbe’ye doğru kılınır, başka türlü namaz kılınmaz. Var mı bundan daha iyi bilinecek bir kanun? Müslüman Kâbe’ye doğru namaz kılsa namazı namazdır. En temel, en yaygın ve bütün Müslümanların bileceği şarttır bu. Ama bir Müslüman önüne baktı; Kâbe buradadır, kible bu taraftır diye namaza durdu. Sonra anlaşıldı ki meğerki o adamın kıldığı namaz tam Kâbe’nin ters tarafıymış. Ama o adam orayı Kâbe zannetti, öyle bildi, bir daha da anlayamadı gitti. Bütün ilmihâl kitaplarını açın, bakın, bu namazda bir sorun var mı? Yok! Ee, Kâbe’ye tam sırtını vererek namaz kıldı adam aslında. Hayır! O, o kadar araştırabildi; başka bildiği bir şey yoktu. Cami yok orada. Veyahut da işaret yok. Pusulası yok. O taraf zannetti, araştırdı, bitti. Namazında bir sıkıntı var mı? Yok. Ama öbür Müslüman “Ya vakit yok şimdi, dön bu tarafa kılalım.” dedi, kıldı. O, isabet bile etmiş

olsa namaz kılmış olmuyor. Demek ki Allah önemseyip önemsememeye, haince bakıp bakmamaya bakıyor. İbadetlerde ölçü budur.

Mü'min, üzerine gelen musibetlerde/sıkıntılarda gerekli ihtimamı gösterdi mi, göstermedi mi? Gösterdi, naçar kaldı yapacak bir şey yok mü'minin. Ama laubali oldu, baştan aşağı savdı. "Ne olursa olsun!" dedi. Ciddi de yapsan, o zaman yerine oturtmuş olsan bile Allah bunu kabul etmiyor. Din, pratiktir. Bizi herhangi bir şekilde çaresiz bırakmıyor. Din yüzünden bunalıma girmek gerekmiyor. Bunalıma giriyorsak bu kendi beceriksizliğimiz yüzündendir. Bunu çocuklarımızdan birine tahareti öğretmekle de örneklendirdim. Bir milyar Müslüman'ı topluca ilgilendiren herhangi bir beraber olamama meselesinden de örneklendirdim.

Kardeşler,

Dinimizi yokuşa sürmenin gereği yoktur. Dini hocalara yıkmanın gereği yoktur. Hepimiz bu dinle Allah'ın huzuruna çıkacağız. Bu din bizi cehennemden kurtaracak. Bu din sayesinde inşallah cennete gireceğiz diye umut ediyoruz. O zaman hepimiz dinimizin hizmetkârıyız. Hepimiz bildiklerimizin hocasıyız. Herhangi bir Kur'an kursunda okumuş bir kadın, herhangi bir imam-hatip lisesini okumuş ve bitirmiş bir insan Mus'ab bin Umeyr'den çok daha fazla şeyler biliyordur. Bir defa Kur'an'ın bütününe baştan sona bir defa hatmetmiştir. Allah ondan razı olsun. Zavallı Mus'ab, Rabb'ine kavuştuğu zaman okuyacağı Kur'an ve Mushaf yoktu meydanda. Bildiği birkaç ayetle gönülleri fethetti. Ashabı kiramın neredeyse tamamına yakını Kur'an'ın bütününe göremeden Rabb'lerine gittiler. Bütününe ezberleme imkânları, çocuklarına ezberletme imkânları olmadı. Ama Allah'a tam memnun olunmuş kullar olarak gittiler ya. Mesele demek ki tamamını bilip uzmanlaşacaksın, o bahar gelece, bütün çiçekler açacak, o bütün çiçeklerden toplayıp sen ilaç yapacaksın da ondan sonra hastayı dirilteceksin değil. Böyle değil bu din.

Bir ayet, insanı kurtarmak için yeter. Sen samimi bir şekilde sadece tahareti biliyorsan, sadece abdesti guslü biliyorsan o bile bir insanın kurtulması için vesiledir. Allah görmelidir ki sen elindekini pratiğe çevirdin. O kadardı senin takatin. Daha üstesinden gelemedin. Bunu görsün Allah. Koca koca kitapları kütüphanende görse sen sonuç olarak aynı şeyi üretmedikten sonra kitaplar kimseyi kurtarmıyor. Diplomalardan insanı cennete koymuyor. Çok bilmişlik, çok yapmışlık değil ihlastır Allah'ın aradığı. Samimi bir şekilde görmeli ki melekler, ya bu adama Ebu Hanife kadar ilim verilse dünya kurtulmuştu artık herhâlde. Ee, ne çare? Adam sadece namazın farzlarını biliyor. Sadece alkolün haram olduğunu biliyor. Sadece kumarın haram olduğunu biliyor. Bir pratik örnek daha vereyim:

Bir Müslüman düşünün ki faizi, Allah'ın haram ettiğini ve faizin en çirkin haramlardan biri olduğunu biliyor; camiye giderken banka olmayan bir sokaktan gidiyor yüz metre fazla uzak olduğu hâlde. Neden? "Ya bankanın önünden geçmeyeyim, şeytanı görmektense boş ver öbür taraftan gideyim." diyor. Bu Müslüman bu kadar biliyor. "Ya kardeşim; faiz nedir, borsa nedir veyahut da döviz nedir, kur nedir?" diye sorunca "Ne bileyim ya, okumuş adam değiliz biz." diyor. Kur nedir? Kur deyince onu da faiz zannediyor belki de. Döviz deyince de bankadan alınan para zannediyordur belki. Ama adam öldü, gitti; bankadan bir kuruş kursağından geçmediği gibi banka tabelası bile görmedi. Öbür Müslüman da faiz nedir? Kur nedir? Efektif nedir? Teminat nedir? Bunlarda uzmanlaşmış, bunları biliyor. Günlük borsa haberlerini kaçırmıyor. Televizyonunu açık tutuyor, son borsa şu ile kapandı, şu kadar kaybetti, bu kadar oturdu. Tokyo'da kim ne kadar kazandı bunları da biliyor, uzman adam. Faizle ilgili ayetleri de biliyor. Mezhepler arasındaki ihtilafları da biliyor. Acaba şu faiz midir, değil midir biliyor. Ama evirmiş, çevirmiş, becermiş filan âlimden filan ekolden bir şeyler. "Şurada faiz helal, darul harpte sakıncası yok. Gâvurdan alırsan şifadır." demiş. Evirmiş, çevirmiş; üç-beş kuruş da faizden kredi ismiyle istifade etmiş. Kardeşler, bunun caiz yönleri de

bulundu, bilindi. Onu da var sayalım. Hangisi daha doğal mü'min olarak Rabb'ine kavuşur? Rabb'inin huzuruna giderken hangisinin kalbi rahat edecek? Tamam, bunu da hocaların/müftülerin/diyanetin/vesairenin becerip bir kılıfına uydurduk. Hadi bakalım. Bu da fetva. Bu uyduruk ve beş-altı imzalı fetva da var elinde. Hangisi mahşere doğru çıktığında "Bari faiz günahım yok, elhamdülillah." deyip böyle biraz daha rahat sırata doğru yürüyecek. Pratik budur işte. İnceleyip, karıştırıp eriştirirsen bir şey çıkar senden.

Dini pratik olarak yaşamak gerekiyor. Öğretme ve gelecek kuşaklara kavuşturma, buluşturma konusunda da pratik anlayışların sahibi olmamız gerekiyor kardeşler. Bilhassa, özellikle din öğretmekten maaş alan veya on tane-yirmi tane insanın ahirette cennete girmeleri için gerekli işlerin yapılacağı bir sorumluluk alanlar... Başta ne dedik? "Her anne-baba öğretmendir, muallimdir hocadır. Her idareci hocadır. Arkadaşı olan herkes hocadır. Bir kelime fazla bilen o bir kelimenin hocasıdır. Din pratiktir. İnsana inmiştir bu bunu gerektiriyor." dedik. Ama şimdi bir ayrıntıya giriyoruz:

Bir camide imam olmuş, müezzin olmuş, bir kursta hoca olmuş, hoca hanım olmuş veya bir okulda din dersi öğretmeni olmuş, beş-on tane insanla Allah'ımızı ve kitabımızı öğrenelim diye bir ders halkası kurmuş. Buna hoca diyelim, öğretmen diyelim, muallim diyelim. Bunlar maaş alıyor veya Allah rızası için yapıyor. Bunu da değiştirmeyelim. Din öğretmekten, hocalıktan maaş almakta bir sıkıntı yok. Onun hakkını verip vermemekte bir sıkıntı var. Şimdi kardeşler, bu insanlar en pratik bir şekilde eğer Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemin mesleği olan din öğretmeyi icra edemezlerse kaç yaparken göz çıkarırlar. Bu pratiklik de çok hızlı konuşmak, çok kalın kitaplarla derse gitmek değildir. Ne kadar çok kitap götürürsen derse o kadar ürkütürsün. Çok konuşmak, çok yavaş konuşmak bunlar ölçü değil. Temel mantık olarak insanda pratik şu kurallar bulunmalı:

Kardeşler,

Birincisi, din öğreten kişi abdestinden cihadına kadar Allah'ın kitabında Peygamber aleyhisselamın Sünnet'inde din olarak ne varsa, fukahanın kitaplarını dolduran din maddesi olarak ne varsa seçilmiş olduğunu bilmek zorundadır. Bu Ümmet'in dinini öğretmek için velev ki beş kişilik bir grupla ilmihâl okuyan bir arkadaş grubu olsun, onlar kimin evinde toplanıyorsa o seçilmiş bir evdir. Kim onlara "Bismillahirrahmanirrahim" deyip açıp kitabı okuyorsa o seçilmiştir. Oraya katılanlar da seçilmişlerdir. Bunları seçen de Allah'tır. Allah'ın milyarlarca kulu imandan yoksunken ya da imana ulaşmış ama caminin dibinde ibadet nimetinden yoksun yaşarken, cahil kalmayı kabul ederken, cahil kalmaktan arlanmazken Allah, eğer bir kulunu bir mecliste oturacak, ilim öğrenecek bir insan diye seçmiş ve kalbine bu sıcaklığı vermişse bu şükür yapmayı gerektiren, şükür secdesi gerektiren bir seçilmişliktir elhamdülillah.

"Üç senedir şu derse devam ediyorum, yaz aylarında ara veriyoruz." denilse "Keşke onlar da devam etse diyor." ya mü'min bu bir hazdır. Zenginlik verdi de Allah hacca gittin diye nasıl ki seviniyorsun, bir insan da var ki içine öğrenme kapasitesi, zevki verilmiş öğrenemiyor da hâlbuki ama orada bulunmak istiyor. Bu, Allah'ın seçmişliğini gösteriyor ve şükür gerektiriyor. Şükredersin Allah zihnini açar. Anlamadığın şeyleri anlamaya başlarsın. Bu büyük bir nimet. Orada öğretmen durumunda olan birisi "Rabb'im beni peygamberin mesleğinin bu zamandaki ve bu köydeki vekili olarak seçti." diye şükredilecek bir nimet sahibi görmelidir kendisini. "Ya kimse yapmadı mecbur yapıyoruz işte. Ne yapalım?" Şu meşhur söz boş bir sözdür. İşte "Koçun olmadığı yerde keçiyi baş ederlermiş!" Ne alakası var ya? Niye kendimizi hayvanlarla ölçeceğiz, denkleştireceğiz? Hayır, "Beni Rabb'im Kur'an öğretmek için, fıkıh öğretmek için, hadisi şerif okumak için seçmiş." derim. Büyük bir nimet bu. Kibirli olmam ama ayağımı da yere basmam alimallah. Kanatlanırım. Kendimi gökleri tutuyor hissedirim. Ne demek ya? Mus'ab bin Umeyr'in grubundansın kardeşim. "Ee, biz bir şey

bilmiyoruz.” Mus’ab da bir şey bilmiyordu. Ama bilmekten büyük bir heyecanı vardı. “Beni Muhammed aleyhisselam buraya gönderdi, benim yaptığım her iş ona mal olacak.” diye onun da ayağı yerlere basmıyordu. Eli gökleri tutmuş gibiydi, öyle olunca da meleklerle tutundu, melekler diline bereket verdi. Gözünden çıkan ışınlar, insanlara ilham kaynağı oldu. Bir kere çocuğunu oturtup önüne “Yavrum, bizim dinimizde abdest var, bizim dinimizde Allah’tan korkmak var. Biz meleklerle iman ediyoruz.” diyen bir dede ömrünün sonunda en mübarek işi yaptığını hissedip çocuk “Yamam, dedeciğim ben abdest alacağım.” diye gidince o dede secdeye kapanmalı. “Elhamdülillah, elhamdülillah! Ben Rabb’ime secde ederek yaşadım. Secde edecek birine de ilham kaynağı oldum.” demeli. Onun bir camide imam olması gerekmiyor.

Bu din bu pratiklerle bugüne kadar geldi. Ne zamandan beri imam-hatip okulları vardı ümmeti Muhammed’in? Koca Osmanlı Devleti’nde, hilafet devletinde bir Allah kulu araştırsın bin medrese var mıymış? Üzerinde kaç devlet kuruldu enkazının. Milyaca insanı kim, nerede eğitti? Balkanlara İslam’ı ulema mı götürdü? Şimdi Balkanlarda üzerinde küfrün hesaplar yaptığı Müslüman nesli âlimler mi yetiştirdi zannediyorsunuz? Bir derviş, hafız değil bir şey değil. Bir zaviyeden, bir tekmeden şeyhi demiş: “Gidin yavrum, insanları Allah’a çağırın.” Bir dilim kuru ekmeğin sırtında, heybesinde çıkmış yürüyerek yollara. “Selamünaleyküm emmi, kimsin?” “Aleyküm selam ağa, nesin, ne değilsin?” derken insanlar İslam olmuşlar. Kaç bin âlimi vardı ümmeti Muhammed’in? Şu bizden önceki dönemde bilhassa inkıraz döneminde, hilafetin yıkılış döneminde âlim mi kalmıştı piyasada? Kimi asıldı kimi sürüldü. Ama buna rağmen abdest bilen abdesti öğretti. Subhaneke diye bir dua bilen onu öğretti. Elhamdülillah dinimiz bugünlere geldi.

Bu din pratik dinidir. Öyle ihtisas yapacaksın da profesör olacaksın da allame olacaksın da dersi âm (müderri) olacaksın. Seni mi bekleyecek nesiller? Doğan büyüyor kardeşim. Sen dersi âm (müderri) olacaksın, tezlerin bitecek, Fatih’te molla olacaksın. Ben de Sivas’tan kalkacağım, Fatih’te senden ders dinlemeye geleceğim. Ta cumadan sonra da geri gideceğim. Böyle bir pratik yok ki. Ümmeti Muhammed’in televizyonu yokken, gazetesi yokken, Facebook sayfaları yokken yani iletişim imkânları yokken onlar dinsiz kalmadılar elhamdülillah. Nasıl kalmadılar? Dede -kendi ya namaz doğru kılıyor ya da kılamıyor- çocuklarına namaz sevgisi öğretti. Nine kızlara tesettürü öğretti. Nesilden nesle aş gibi sürdürüldü bu. Genetik bilgi olarak nesilden nesle aktı âdeti. Nineler bu işi hâlettiler. Aynı nineye bir Mushaf bir de Tevrat kitabı götürsen, “Hangisi Allah’ın kitabı?” desen ayırt edemez zavallı. “Ne bileyim oğlum, ikisi de kalın bunların.” der. Kalınlığına göre ölçecek. Daha kalın hangisi ise Kur’an budur herhâlde. Daha büyük çünkü içinde Tevrat da olması lazım. Ne bilsin zavallı, Kur’an ne? Alfabe tanımıyor. Ama beş kız, dört oğlan doğurmuş hepsi de Allah’tan korkan insan olarak yaşamışlar. Bu, pratiklidir.

Sen ilahiyatta uzmansın hâlâ kızını örtememişsin. Hâlâ sabah namazına çocukları kaldıramamışsın. Hangisi bunların Allah’ın razı olacağı iş? Biz hamaliye bilgisi istemiyoruz. Bilginin hamallığını ibadet olarak görmüyoruz. Bilakis Allah Teâlâ “Tevrat’ı taşıyan eşekler...” diyor Yahudilerin amel etmedikleri sistemden dolayı. Çok Tevrat biliyorlar, hahamlar ezber biliyor. Sallana sallana Tevrat okuyorlar, Allah’ın dinini yaşayan yok. “Hamallar!” diyor Allah Teâlâ. Eşek, eşek kitap taşıyor der gibi... Kur’an’da Cuma suresinde onları Allah böyle bir adı seviyeye düşürüyor.

Biz pratik İslam istiyoruz. Eğer sen torununa oturup da “Yavrum, biz ümmeti Muhammed’iz. Bizim saçımızın bir kılı görünse yandık.” dersin, o da bu söze itibar edip saçını göstermeyen, bedenini teşhir etmeyen bir hanım kız olduysa sen Mus’ab teyze oldun! Sen Ayşe teyze değil, Mus’ab teyzesin o zaman. O çocuk da kim bilir nicelerini Allah’a kavuşturacak, halka halka devam edecek. En başında da sen bulunduğun için bütün bunların sevaplarını Allah sana da yazacak. Pratik diniz biz. Dinimiz

pratikdir. Yaşantımız pratiktir. Rabb’imiz bizden pratik işler istiyor. Felsefe üzerinden din yok. Edebiyatını yapmak yok bunun. Reklamını yapmak yok. Canlı örneklerimiz var.

Kardeşler,

Her şeyden önce bu işe seçilmiş kimse mesela filan teyze tarladan gelirken tatile gelmiş torununa sırtında kazmasıyla hikâye anlatıyor. Çocuk “Nine, bana masal anlat.” diyor. O da “Boş ver masalı, boş ver sen. Yavrum, şimdi gidip hemen abdest alacağız, namaz kılacağız tamam mı?” diyor. Götürüyor. Lavabo da yok. İneklerin su içtiği harkın başında ona bir abdest aldırıyor. Aman Allah’ım! Muaz bin Cebel bu ya! Peygamber aleyhisselamın Yemen’e gönderdiği Muaz gibi bu. Pratik diniz biz. Dere kenarında abdestimiz alırız. Takunyamızın olması, terliğimizin olması şart değil. Çıkarırız çorabımızı, çakılların üzerinde abdest alırız biz. Dinimiz pratiktir. Hocalığımız da pratik olmalı. Allah bizi yokuşa sürmedi. Biz kendi kendimize rampa üretemeyiz.

İkinci olarak da kardeşler, hoca olan kişi önündeki talebeye bakıp ders vermez. Bu mantık bizde yoktur. Ben Kur’an kursunda muallimim. Camide imamım. İşte, yirmi kişi geldi. Cuma vaazı yapıyorum. Bu hesap batıldır. Bizim Peygamber’imizin hesabı değildir bu. Bu memur hesabıdır. Fiş dolduracak da ücret tahakkuk edecek ki on beş talebe olması lazım. O on beş talebe bu memur mantığı. Maaşını helal edecek bir adamı düşüncesi. Biz kıyamete kadar devam etmesi gereken Allah’a iman ve Allah’a ibadet zincirinde bir halka olarak görürüz kendimizi. Hatırlar mısınız? Sevgili Peygamber aleyhisselam efendimiz dünyanın en ağır işkencelerine muhatap oldu. Kanlar içerisinde kaldı. Mübarek bacağından kanlar aktı atılan taşlardan sonra. Gelip melek “Şu iki dağın arasında ezelim mi bu adamları, intikamın olsun senin.” dediğinde Peygamber aleyhisselam Allah’a şirk koşan, putperest, kendi çocuklarını gömecek o katil adamlara bakıp da “Allah bildiği gibi yapsın.” demedi. Ne buyurdu? “Aman ha. Aman bunlar cahil, kıymet bilmiyorlar ama bunların neslinden birisi gelir de iman eder. Aman bunlara bir şey yapmayın.” dedi. Pestilleri çıkacaktı iki dağın arasında. Engel oldu. Neden engel oldu? Gelecek kuşakları düşündü sallallahu aleyhi ve sellem. Taif’te de böyleydi, Mekke’de de böyle oldu. Sonra Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem vefatından sonra her yerde irtidat, dinden dönme, “Madem peygamber öldü peşinden gitmeyiz.” deme hastalıkları peyda olduğu hâlde sadece gelecek kuşakları iman eder belki dediği Taif’te irtidat hareketi olmadı. Emel budur, umut budur işte.

Bir hoca, din öğreten muallim, mürebbi önündeki yirmi kişiyi hesap ederek iş yapamaz. Önündeki yirmi bin seneyi hesap ederek iş yapacaksın. O çocuğun öğreneceği abdestin, o çocuğun öğreneceği “Faiz haramdır.” ayeti bin sene sonra dünyanın başka bir kutbunda hidayete erecek bir insana ulaşacak inşallah diye bekleyeceksin. Umut budur. Bu mantık, bir Müslüman’ın insanlardan teşekkür veya algılama beklemesine de engeldir kardeşler. “Ya anlatıyoruz, anlatıyoruz. Anladık diyen bile yok yahu.” demez bir mü’min. Anlamasınlar. Senin vazifen onları mum gibi eritmek değil Allah’a davet etmektir. Velew ki seni öldürmeye gelsinler, Mus’ab bin Umeyr’i de öldürmeye gelenler hayat buldular onun önünde. “Tamam, öldürecekse öldür, hele bir dinle; sana bir iki ayet okuyayım.” dedi. Ayetin sonunu getirmeye kalmadan “Ya ben senin adamın nasıl olurum?” dediler. “Kimi öldürüyorsun ya? Yasal hakkımız!” falan diyemedi. Demedi. Ölümüne hazırды ve insanlardan bir karşılık beklemiyordu. Rabb’inin cennetinden başka bir beklentisi yoktu. Rabb’i de o cenneti ona ihsan etti. İmanımız budur bizim.

Biz talebenin performansına göre hareket etmeyiz. Talebeden çıkacak reflekslere göre “Vallahi başarılıydık.” filan diyemeyiz. Başarımızı melekler ölçer bizim. O ölçüm aracı da ihlasımızdır. Sireti nebii anlatırken Hamza geldi, çaktı adama tokatı, “Çok heyecanlı anlattın. Film mi çeviriyorsun?” Öyle değil. Sireti Nebi’yi anlatan kendisini Uhud’da hissederse, Bedir’de hissederse

karşısındaki de “Kılıcım olsa da ben de Bedir’e gitsem, ben de Uhud’da olsam.” diye düşünür. Kur’an okurken sen cep telefonu ile konuşuyorsun, o arada hem bilgisayarını karıştırıyorsun hem Kur’an okutuyorsun çocuklara. Olursa onlar da cep telefonundan mesaj gönderirken seni dinlerler. Bu kadar hoca bu kadar talebe olur bu iş. Bir kere, sen Kur’an okutuyorsan Kur’an’ın okyanusuna dalmış olman gerekiyor bu arada. Bismillahirrahmanirrahim’i öğreten bir hoca Rahman olan Allah’ın, Rahim olan Allah’ın rahmetini üzerinde bulutlarla boşanır gibi hissetmelidir. Hem “Bismillahirrahmanirrahim, Rahman ve Rahim olan Allah’ın adıyla...” diyorsun elinde de falaka, sopa bekliyor. Şimdi elektrikli cop olur herhâlde! Eskiden falakaydı o. Hem besmele öğretiyorsun hem rahmetin tılsımlarını veriyorsun ama elinde cop bekliyor. Hele bir ha harfini eksik çıkarsın bakalım. “Olmuyor çocuklar.” Ebu Cehil de yapmadı, olmadı Ebu Talip de anlamadı. Bıkmadı Peygamber aleyhisselam efendimiz. Onun vekili olan hoca bıkmayacak. Bıkamazsın. Bıkma hakkı yoktur muallimin. Yani insanlar namaza gelmiyor diye “Nasıl olsa ezan okuyoruz, kimsenin de ezanı dinleyip geldiği yok. Bari masraf olmasın ezanı kaldıralım!” diyor muyuz? Var mı böyle bir iddia. Hiç duyuldu mu? “Madem gelmiyor. Niye boşuna ezanı okuyoruz?” deniyor mu? Hayır. “Melekler dinliyor.” diyoruz. “Biz Rabb’imizin en büyük olduğunu, Allahu Ekber’i ilan edelim gelmeyen gelmesin.” diyoruz. Doğrusu da budur. Yapılaması gereken de budur.

Hocalığa gelince, öğretmeye gelince “Elli kere anlattık, daha bunun yapacağı yok!” diyemezsin. Elli bir duruyor. “Yüz on kere anlattım.” Yüz on bir bekliyor. Senin vazifen insanları mum gibi eritip secdeye kapandırmak değil. O kıvam için çalışmaktır. Dokuz yüz elli senelik ömrün olsa dokuz yüz kırk dokuzuncu senede bile sen hâlâ namazı anlatacaksın. “Ee, bu kadar olur mu?” Olur tabii. Olmadı mı? Olmadı mı? Oldu! Yapan yaptı. Dokuz yüz elli sene sabretti. Demek on sene daha ömrü olsaydı dokuz yüz altmış sene yapacaktı bu işi. İmanımız budur. Böyle gördük peygamberleri aleyhimüselam cemian. Böyleydi peygamberler. Böyle oldukları için de bereket yağdı üzerlerine. Belki iki kişi, üç kişi kazanamadılar ama Rabblerini kazandılar. Allah’ı kazanmaktan büyük bir kazanç var mı? (و رضوان من الله اكبر) Allah’ı kazandın sen, ne yapacaksın talebeyi? Talebeyi ne yapacaksın? Cemaati ne yapacaksın? Yetmedi mi Allah sana? Böyle düşünmemiz gerekiyor. En pratik hocalık budur. Talebe sayarsan bir, iki, üç, dört, beş... Kaç kişi katıldı? “Geçenki derse on kişi katıldı, şimdiki derste on üç kişi oldu. Eyvah dokuza düştü.” Sayılarla uğraşan, matematiğin içinde kaybolur gider.

Bu Ümmet, sayı ümmeti değil ihlas ve takva Ümmet’idir. Bir kişinin peşinde yirmi sene uğraşırız. İki kişi için iki yüz sene uğraşırız yeter ki ömrümüz olsun. Bu şekilde düşüneceğiz. Kendi çocuğumuz için de yeğenimiz için de çevremiz için de önümüze öğret bunları diye kim konduysa onun için de böyle düşüneceğiz. Bu, ümmeti Muhammed’in karakteridir. Öyle Yahudiler gibi “Bunun benim sözümü dinleyeceği yok!” deyip çekip gitmek bizde yok. Peşinden gideceğiz. Ne zamana kadar? Ya o bu dünyadan çekip gidecek ya ben çekip gideceğim. Ama ben Rabb’ime anlatacağım. Gülecekler, eğlenecekler. Öyle insanların gülmesinden, dedikodusundan da çekinmeyeceğiz. Pratik hocalık budur.

Kardeşler,

“Bu ümmet, insana inmiş bir dini insandan daha pratik alır.” dedik ya bunun en önemli gereklerinden birisi de din öğretme durumunda olan anne, baba, muallim, başkan, üye, yönetim kurulu, hoca, hacı, müezzin, öğretim üyesi adı ne ise din öğreten kişi; velev ki o din bir abdestte başı mesh etmekle ilgili bir şey olsun o da din. Başını mesh etmezsen abdestin oluyor mu? Olmuyor. Abdestin olmazsa namazın oluyor mu? Olmuyor. Namazın olmazsa mü’min oluyor musun? Yok. Başı mesh etmek o zaman din demek. Bir kişi sana başı mesh etmeyi yanlış öğretmiş olsaydı kırk sene

boşuna namaz kılmış olacaktın sonra öğrendiğinde bunu. Demek bizim dinimizin hiçbir meselesi basit değil atılabilir, bir kenara bırakılabilir değil.

Kim din öğretme durumunda ise o, örnek olduğunu bilecek. Kopyalandığını bilecek. Allah'tan söz eden, cennetten söz eden, cehennemden söz eden, sonra laubalilik yapmayacak. Hem cenneti anlatıp hem esnemeyeceksin. Bir yandan keyfinle ilgili bir işi yapıp öbür taraftan "Uhud çok fena bir savaştı. Ah Hamza'yı şehit olurken bir görseydin." deyip dondurma yemeyeceksin o arada. Dondurma yerken Hamza anlatılmaz. Çünkü dedik ki "Din, insan karakterli bir dindir. İnsan standartlarında dinimiz var bizim." Melek standardında değil hayvan standardında da değil. Öyle seviyesi düşük de değil, melek düzeyinde de değil. Pratik bir dindir. Etten, kemikten, kanla vesaire ile yaşayan, gözü kulağı olan insana göre ayarlanmış bir dindir bu.

Cebrail aleyhisselam Müslüman değil. Cebrail aleyhisselam Peygamber efendimize iman etmedi. Onun dini yok çünkü. Din onların dini kendi standartlarında. Bu insan dini. Dolayısıyla "Bilgisayardan cd'den, gazeteden, çizgi romandan vesairenden daha çok insandan alınır bu din." diyoruz. Mus'ab bin Umeyr'i de örnek veriyoruz. Ashabı kiramı da örnek veriyoruz. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz "Bakın bana, namazınızı kılın." diyor. "Haccettiğim gibi haccedin." diyor. İnsan kopyalıyoruz biz. Dolayısıyla Uhud'u konuşurken, cenneti-cehennemi konuşurken bir yandan da dondurma yalayamazsın. Örneksin sen. Sonra da mesela "Allah'tan çok korkmak gerekir." diye konferans verdikten sonra bankamatığın önünde durma. Çekeceksen de git, iki saat sonra çek. Onları gözü önünde çekme bari.

Evzai isimli Ebu Hanife rahmetullahi aleyhin ayarında ve onun zamanına yakın bir zat "Biz de neşeli, keyifli günler yaşadık." diyor. İslam, neşelenmeyi haram kılmıyor. Keyif olur. İnsan zevk yapar. Yani helal olması şartıyla... Diyor ki "Biz de keyifli, neşeli bir adamız." Kendisinden bahsediyor. Yani "Keyifli, şakacı bir adamdık." diyor. "Sonra baktık ki biz âlim yerine oturuyoruz, insanlar bizden din öğreniyor, bir tebessümü bile haram ettik kendimize!" diyor. "Tebessümü de haram ettik." Ebu Hanife rahmetullahi aleyhin zamanına ait Evzai isimli zattan naklediyorum. "Tebessümü bile haram saydık kendimize." Değil aslında kardeşim. Peygamber aleyhisselam tebessüm etti ya. Sen bunu yasaklayamazsın kendine. Bu suçtur. Ama buna rağmen "Evzai dedi ki, Evzai şöyle yapmış, Evzai böyle yapmış." denince bakmış ki gülse bu normal, helal gülmek aslında. Tebessüm helal. Ama adam bu sefer cenazede de gülecek. Evzai gülmüştü. Örnek olmak zor bir şey.

Nasıl siyasetçiler aslında yaka paça dağınık dolaştıkları hâlde kameraların önüne çıkacakları zaman kravattaki yerinde, düzgün gömlekler seçilmiş oluyor. Aman Allah'ın iki dakika bir medyanın önüne çıkacak, iki saat kuaförün önünde duruyorlar. Neden? Çünkü sen önde duruyorsun ya yakan dağınık. Gömleğinin rengi ceketine uymadı mı seçimde puan kaybediyorsun. Hatta Müslüman olanlar bile aileleri ile medyanın önüne çıkmak istiyorlar çünkü ailece uyumlu bunlar deyip puan kazanacaklar. Yani üç kuruşluk oyu var adamın. Onu bile yakışıklıya veriyor da ee, Rabb'inin huzurundaki en iyi örnek Evzai gibi Ebu Hanife gibi bir örnek bilmiyorsun. Sen caminin önündeki bahçede ayak ayak üstüne atıp sakız çiğneyemezsin o zaman. Haram mı? Değil haram kardeşim ama sana haram. Yani herkes yaz günü kolsuz gömlekle dolaşır, atletle dolaşır. Sen siyasetçi isen terlesen de ceket giyiyorsun. Din de böyle. Madem önde duruyorsun, insanlar seni örnek görüyorlar. O zaman sen de dikkat edeceksin. Bu kadar basit. Haram mı? Değil. Haram değil, haram değil. Ama sen öndesin. Sana yasak Evzai kalıplıysan.

Anne ne zaman Allah'tan, cennetten bahsedecek şöyle üç-dört gün ciddi duracak ki çocuğuna cennet eğitimi versin. Ciddi bir kaynakta görmedim, bize çocukken anlatılırdı, ben de o şekilde anlatıyorum. Ebu Hanife'ye birisi gelmiş demiş ki: "Bu çocuğum kuru üzümü çok seviyor, gördü mü

de dayanamıyor. Bunu da ishal yapıyor. Nasihat ediyoruz dinlemiyor. Allah dostusun bir desene şuna kuru üzüm yemesin ya. Dokunuyor bu çocuğa.” “Bir hafta sonra gelin.” demiş. Onlar da muska falan yapacak zannetmişler herhâlde. Bir hafta sonra gelmişler. Çocuğa demiş ki: “Yavrum, daha kuru üzüm yeme tamam mı?” “Tamam, amca.” demiş, gitmiş çocuk. Daha da yememiş. Bunlar bir daha gelmişler. “Ya üstat, madem böyle bir kelime idi bunu bir hafta önce söyleseydin ya.” “Ben kendim kuru üzüm yiyordum, o zamanlar sözümü dinlemezdi.” demiş. Bu ayet değil, hadis değil. Ciddi bir ilmî kaynakta da bunu görmedim ama herhâlde psikologların, sosyologların oturup üzerinde düşünmeleri gereken bir menkıbe bu. Sen kuru üzüm yiyorsun, ee nasıl kuru üzüm yeme diyeceksin? Ağzın sigara kokuyor, sigaranın zararından brifing veriyorsun gibi bir şey bu. Anneler, babalar, öğretmenler, muallimler bu düzeyi yakalamak zorundadırlar. Yoksa çok nakavt yaparsın, çok tekrar edersin.

Kardeşler,

Resûlullah aleyhisselatu vesselamın makamı olan insanlara din öğretme makamında olan kişi mütevazı olacak. Kibir nedir bilmeyeceksin. Sen memurluk farkını, bilmişlik farkını, kılık kıyafet farkını, sarığını, baş örtünü insanlara kibirlenme veya üstünlük konusu yaparsan Allah senin yaptığına bereket vermez. Konuşursun gidersin. Aldığın helal olur. Neden helal olur? Eh, o zaman senin sekiz-beş kanunun var ya. “Sekiz-beşe uyduğun için helal oldu, gitti maaşın.” denir.

Kardeşler,

Bu Ümmet’in ilk örneklerinden olan Ebu Bekir radiyallahu anhla ilgili bir örneği hepimiz için, hocamız, talebemiz, hacımız için bir misal olarak zikretmek istiyorum. Ebu Bekir radiyallahu anh, Yezid bin Ebi Sufyan isimli birisini görevli olarak bir yere gönderiyor. Yani işte “Filan yere, sen al yirmi kişi git.” diyor. Onlar da yirmi kişi -kaç kişiyse- hazırlanmışlar yola çıkmışlar. Atın üzerinde gidiyorlar. Ebu Bekir radiyallahu ahn da -Resûlullah’ın halifesi, Ümmet’in başı- o da onu uğurluyor. Yürüyorlar. Yezid bakmış ki Ebu Bekir yürüyerek geliyor, o da atın üzerinde gidiyor mecbur. Silahları donanımı üstünde, işte oku/yayı neyse. Utanmış demiş ki: “Ya Emire’l Mü’minin, ya ben de ineyim ya da sen bir ata bin de böyle mahcup oluyorum.” “Ne sen ineceksin ne ben ata bineceğim. Allah için sen gidiyorsun, bari bizi de melekler yürürken görsün.” demiş Ebu Bekir radiyallahu anh.

Boş oturduğu için evde hacı amca namaza gidecekti zaten o arada... Ya tevazu... O anda görevli o, komutan, Resûlullah sallallahu aleyhi ev sellemin ordusunda komutan, onun yanında yürümek ayıp değil. Ata binmiş, oğlundan küçük yaşı hâlbuki bir delikanlı, bir çocuk... Ümmet’in başında, altmış üç yaşında bir ihtiyar olan Ebu Bekir, onun yanında yürümeyi ayıp kabul etmiyor. Bunu şimdi makam arabalarına çevirebiliriz. Bir mekânda koltuğun özel böyle şah gibi oturan bir bölümüne çevirebiliriz. Hepimiz kendimize yönelik bir ders çıkaracağız.

Kardeşler,

Bu din pratiktir. Bu dinin rampaya sürülecek bir şeyi yoktur. Biz kendi kendimize yokuş üretiyoruz. Yaptığımız bilmezliktendir. Hatalarımız, yanlışlarımız bizim az bilmişliğimizdendir. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemin ashabını, Ebu Bekir’i, Mus’ab’ı örnek alacağız, onların yaşantısı pratikti. Dini taviz vermeden, esnetmeden olduğu gibi yaşamamız mümkündür. Allah böyle bir din göndermiştir. Bunu durup dururken yokuşa sürmemiz mümkün değil.

Ve sallallahu ve selleme âla seyyidina Muhammedin ve ala âlihi ve sahbihi ecmaîn. Velhamdüli’llahi Rabbi’l âlemin.